

Allah ile İrtibat : Dua

Dua,

- ✓ İnsanın kendisini yaratan ve onun ihtiyaçlarını ondan daha iyi bilen Allah'a yalvarması ondan istekte bulunması demektir.
- ✓ Allah ile kul arasındaki en etkili iletişim biçimidir.
- ✓ İnsanın istediği şeyin gerçekleşmesi için gayret etmesi, sonucunda her şeyin kendi gücüyle olmayacağını bilerek Allah'tan yardım talep etmesidir. Çünkü Allah bir şeyin olmasını dilemedikçe o şeyin gerçekleşmesi mümkün değildir.
- ✓ Allah'tan kötü bir şeyin olmamasını dilemektir. Çünkü bela, musibet ve felaketleri engelleye-

cek olan yalnızca Allah'tır. O bir şeyin olmasına hüküm verdi mi onun olmasına imkan yoktur.

Ayet

“...Duanız olmasa, Rabbim size ne diye değer versin!...”

(Furkan/77)

“Sizden herhangi birinizin duası; acele etmediği ve ‘dua ettim fakat duam kabul edilmedi’ demediği müddetçe kabul edilecektir.”

(Tirmizi)

Spot Bilgiler

Dikkat

Dualar sevinci, teşekkürü, temenniyi veya karşıdaki kişiye duyulan minneti ifade ederken, beddualar ise (kargışlar) acıyı, öfkeyi, karşıdaki kişiye duyulan nefreti dile getirirler. Duanın çağrı anlamına geldiği düşünülürse dua eden kimse Allah'a çağrıda bulunmuş demektir. Bu nedenle dua yalnızca Allah'a yapılmalıdır.

Püf Noktası

Dua, kulun Allah'a yaklaşmasıdır. Dua eden insanla Allah arasında özel bir bağ kuruludur. Duanın belirli kalıpları olduğu gibi kişi kendi cümleleri ile dilediği şekilde dua edebilir.

Biliyor musunuz?

İstiklal Marşımızın içinde de bir kıtanın dua anlamı taşıdığını biliyor muydunuz? İstiklal Marşımız içinde Allah'tan yurdumuza bir daha düşmanın saldırıda bulunmaması, ezanların ülkemizde hiç dinmemesi istenmektedir.

Duanın Makbul Olduğu Zamanlar

- ✓ Geçenin son üçte biri (Buhari; Hadis-i Kutsi)
- ✓ Ezan ile Kamet arası (Ebu Davut & Ahmet)
- ✓ Secde ederken (Ebu Davut & Müslim)
- ✓ Farz namazlarından sonra (Tirmizi)
- ✓ Yağmur esnasında (Ebu Davut & İbni Mâce)
- ✓ Seyahat ederken (Beyheki & Tirmizi)
- ✓ Arefe günü (Malik & Tirmizi)
- ✓ Ramazan ayında (Buhari & Müslim)
- ✓ İftar esnasında (Ahmed & Tirmizi)
- ✓ Hasta ziyaretinde (Müslim)

Ayet

“Rabbimiz! Bizi ve bizden önce gelip geçmiş imanlı kardeşlerimizi bağışla; kalplerimizde, iman edenlere karşı hiçbir kin bırakma! Rabbimiz! Şüphesiz ki sen çok şefkatli, çok merhametlisin!” (Haşr/10)

İslam'a göre dua etmenin belli bir yeri ve zamanı yoktur. Bazı zamanlara ve ibadetlere özgü dualar vardır ancak isteyen kişi bunların dışında da istediği şey için dua edebilir. En küçük isteğini bile Allah'tan

istemesinde bir sakınca olmadığını Peygamberimiz (s.a.v.) şöyle ifade etmiştir:

“Hepiniz ihtiyaçlarınızın tamamını Allah'tan isteyiniz. Hatta kopan ayakkabı bağınızı bile...” (Tirmizi)

Hadis

DUA EDEREK

Verdiği nimetler için Allah'a teşekkür ederiz.

İsteklerimizi Allah'a iletiriz.

Allah'a sığınır, O'nunla iletişim kurarız.

Hatalarımız için Allah'tan bağışlanma dileriz.

Sevinç ve üzüntülerimizi Allah'la paylaşıyoruz.

Not Alalım

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Allah katında, duadan daha kıymetli bir ibadet yoktur. **(İbn Mâce)**

Hadis

Niçin dua edilir konusunda bazı örnek dualar şöyledir:

“Vücutuma sağlık ve bana kendisini anma fırsatı veren Allah’a şükürler olsun.” **(Tirmizi)**

- ✓ “Allah’ım! Beni, ana-babamı ve tüm müminleri koru!”
- ✓ “Allah’ım! Bana ve tüm hastalara şifa ver!”
- ✓ “Allah’ım! Rızkımı genişlet ve bana bol nimet ver!”
- ✓ “Allah’ım! Ailemi salih müslümanlardan eyle!”

“Dua, başınıza gelmiş ve gelecek olan musibetler için faydalıdır. Ey Allah’ın kulları! Allah’a dua edin.” **(Tirmizi)**

Dua, nasıl edilmelidir konusunda bazı örnekler şöyledir:

- ✓ “Oysa en güzel isimler Allah’ındır. Bundan dolayı Allah’a onlarla dua edin...” **(Araf/180)**
- ✓ “Ey insanlar! Seslerinizi yükselterek dua et-

meyiniz. Çünkü siz ne sağır olan birine ne de uzakta olan birine sesleniyorsunuz. Siz işitenlerin en iyisine ve size en yakın olan Allah’a dua ediyorsunuz. O her zaman sizinle beraberdir.” **(Buhari)**

Ayet

“Rabbimize yalvara yalvara ve gizlice dua edin. Çünkü O, had-di aşanları sevmez.” **(Araf/55)**

Allah, Kur’an’da müminleri anlatırken nasıl dua ettikleri ile ilgili örnekler verir. Ayrıca Kur’an’da peygamberlerin hayatları anlatılırken yaptıkları bazı dualara da yer verilir. Bu örneklerden bazıları şunlardır:

- ✓ “Bir zamanlar İbrahim, İsmail ile beraber Beytullah’ın temellerini yükseltiyor ve şöyle diyorlardı: “Ey Rabbimiz! Bizden bunu kabul buyur; şüphesiz sen işitensin, bilensin. Ey Rabbimiz! Bizi sana boyun eğenlerden kıl, neslimizden de sana itaat eden bir ümmet çıkar, bize ibadet usullerimizi göster, tevbemizi kabul et; zira, tevbeleri çokça kabul eden, çok merhametli olan ancak sensin.” **(Bakara / 127-128)**

Not Alalım

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- ✓ “Onlardan bir kısmı da: ‘Ey Rabbimiz! Bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik ver. Bizi cehennem azabından koru!’ derler.”
(Bakara / 201)
- ✓ “Rabbimiz! Unutursak veya hataya düşersek bizi sorumlu tutma. Ey Rabbimiz! Bizden öncekilere yüklediğin gibi bize de ağır bir yük yükleme. Ey Rabbimiz! Bize gücümüzün yetmediği işler de yükleme! Bizi affet! Bizi bağışla! Bize acı! Sen bizim mevlâmızsın. Kâfirler topluluğuna karşı bize yardım et!”
(Bakara / 286)
- ✓ “Onlar şöyle yakarırlar: Rabbimiz! Bizi doğru yola ilettikten sonra kalplerimizi eğiltme. Bize tarafından rahmet bağışla. Lütfu en bol olan sensin.” **(Âl-i İmrân / 8)**
- ✓ “Ey Rabbimiz! İman ettik; bizim günahlarımızı bağışla, bizi ateş azabından koru!”
(Âl-i İmrân / 16)
- ✓ Her namazın sonunda okuduğumuz şu dua Hz. İbrahim tarafından öğretilmiştir: “Ey Rabbimiz! Herkesin hesaba çekileceği günde beni, ana-babamı ve mü’minleri bağışla!”
(İbrahim/41)

Hız. Adem’in duası:

“Ey Rabbimiz! Biz kendimize zulmettik, eğer bizi bağışlamaz ve bize rahmetinle muamele etmezsen muhakkak ziyana uğrayacaklardan oluruz!”

(A’râf/23)

Hız. Nuh’un duası:

“Ey Rabbim! Bilmediğim şeyi istemekten Sana sığınırım. Eğer Sen, beni bağışlamaz ve bana merhamet etmezsen ben hüsrana düşenlerden olurum!”

(Hûd/47)

Hız. İbrahim’in duası:

“Ey Rabbim! Beni ve soyumdan gelecekleri namazını dosdoğru kılanlardan eyle! Ey Rabbimiz! Duamı kabul et!”

(İbrahim/40)

Ayet

Kur’an-ı Kerim’de Peygamberimiz tarafından söylendiği ifade edilen dua örneği şöyledir: “Rabbim! Gireceğim yere doğrulukla girmemi sağla, çıkacağım yerden de doğrulukla çıkmamı nasip et ve benim için kendi katından yardım edici bir kuvvet ver.” (İsrâ/80)

Not Alalım

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Hız. Yusuf'un duası:

“Ey Rabbim! Sen bana dünya mülkünden nasip verdin ve bana rüyaların tabirinden bir ilim öğrettin. Ey gökleri ve yeri yoktan var eden Rabbim! Benim velim sensin, benim canımı müslüman olarak al ve beni sâlih kulların arasına kat!” **(Yusuf/101)**

Hız. Musa'nın duası:

“... Ey Rabbim! Göğsüme genişlik ver, işimi kolaylaştır, dilimden düğümü çözöver de sözümü iyi anlasınlar.” **(Tâ-hâ/25-28)**

Hız. Muhammed'den (s.a.v.) Dua Örnekleri:

Hız. Muhammed sav duanın nasıl yapılacağını, duanın adabını bizlere öğretmiş, Allah'tan nasıl istekte bulunacağımızın örneklerini bize öğretmiştir.

Peygamberimiz bu konuda şunları söylemiştir:

- ✓ “Ey Allah'ım! Ey Rabbimiz! Bize dünyada iyilik, güzellik ve nimet ver, ahirette de iyilik, güzellik ve nimet ver ve bizi ateş azabından koru.” **(Buhari)**

- ✓ “Allah'ım! Beni bağışla, bana hidayet nasip eyle, bana rızık ver, beni âfiyette daim eyle ve bana merhamet et.” **(Müslim)**
- ✓ “Allah'ım! Bana verdiğin rızık konusunda beni kanaat sahibi yap ve o rızıkımı bereketli kıl. Zayi olan her nimetin daha hayırlısını bana ihsan eyle.” **(Hâkim)**
- ✓ “Allah'ım! Bana doğru olanı ilham et ve beni nefsimin şerrinden koru.” **(Tirmizi)**
- ✓ “Allah'ım! Bizi bağışla, bize merhamet eyle, (ibadetlerimizi, hayır ve hasenatımızı, dualarımızı) kabul eyle, bizi cennete koy, bizi cehennemden azat eyle, bütün işlerimizi ıslah eyle.” **(İbn Ebî Şeybe)**
- ✓ “Allah'ım! Yaratılışımı güzel yaptın, ahlâkımı da güzelleştir.” **(İbn Hibbân)**
- ✓ “Allah'ım! Kötü ahlâktan, nefsânî arzulardan, kötü işlerden ve ayıp şeylerden beni uzaklaştır.” **(İbn Hibbân)**

Not Alalım

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Peygamberimiz duanın nasıl edilmesi gerektiğini şöyle açıklamıştır:

Peygamberimiz şöyle buyurdu: “Kişi, herhangi bir şekilde Allah’a dua ederse, günah için veya akraba ile münasebeti kesmek için dua etmedikçe, Allah ona dilediğini verir veya onun bu duası karşılığında o kadar kötülüğü ondan giderir.” (Tirmizi)

Hadis

- ✓ “Kimin Allah’tan bir dileği olursa yahut insanlardan birinden görülecek bir ihtiyacı bulunursa, güzelce abdest alsın. Sonra iki rekât namaz kılsın. Sonra Aziz ve Yüce olan Allah’a hamdetsin ve Peygamber’e (s.a.v.) salât getirsin. Sonra şöyle desin:
- ✓ ‘Halim olan Kerim olan Allah’tan başka hiçbir ilah yoktur. Büyük arşın sahibi olan Allah eksikliklerden münezzehtir. Hamd âlemlerin Rabbi olan Allah’a mahsustur. Senden rahmetinin gereği olan iyi şeyler istiyorum. Yine

mağfiretinin çeşitlerini, her iyilikten elde edinmeyi ve her günahın selameti de Senden isterim. Bağışlamadığın bir günah ve gidermediğin bir üzüntü bende bırakma. Rızana uygun olan benim dilek ve hacetimi de yerine getir, ey merhamet edenlerin en merhametlisi.” (Tirmizi)

Peygamberimiz şöyle buyurdu:

“Kim bir mecliste oturur da, orada çok boş laf söylerse, sonra o meclisten kalkmadan önce şöyle derse, muhakkak o meclisinde olan günahları bağışlanır: “Allahım! Sana hamdeder seni eksikliklerden tenzih ederim. Senden başka ilah olmadığına şahitlik ederim. Senden mağfiret dilerim ve sana tevbe ederim.” (Tirmizi)

“Arkadaşlar! Farkında olmadan günlük yaşamımızda kullandığımız bir çok dua cümlesi olduğunu hiç düşündünüz mü? Ancak bu dua cümlelerinden bazıları aynı zamanda ya Kur’an-ı Kerim’de ya da Peygamberimizin hadislerinde yazılıdır.”

Not Alalım

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kültürümüzdeki bazı dua örnekleri şöyledir:

Hasta Ziyaretinde	Allah şifalar versin!
Cenazede başsağlığı dilerken	Başınız sağolsun!
Yolcu uğurlarken	Güle güle git, güle güle gel!
Yemek yiyen kimseye	Afiyet, bal-şeker olsun!
Sınava girerken	Allah'ım! Sen zihnime açıklık ver!
Su veren kimseye	Su gibi aziz olasın inşallah!
Yeni elbise alana	Güle güle giy, üzerinde eskisin!
Satıcı bir şey sattığı kimseye	İyi günlerde kullan!
Pazarlık eden kişiler birbirine	Hayrını gör!

İstiklal Marşımız içinde şöyle bir dua yer almaktadır:

“Ruhumun senden, ilâhi, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar ki şehadetleri dinin temeli
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

Mehmet Âkif Ersoy

Bir toplumun kültürü ve dini, devamlı olarak birbirini etkileyen unsurlardandır. Dini inançlar bir toplumun kültürünü etkiler ve şekillendirir. Bu nedenle bir toplumun kültürüne bakarak sahip olduğu inanç biçimi hakkında bilgi sahibi olabiliriz. Kültürümüzde yaşamın her alanıyla ilgili dua örnekleri vardır. Örneğin:

Yeni bir ev alan kimseye

Allah hayırlı mübarek eylesin güle güle otur.

Çocuğu olan birine

“Allah analı babalı büyütsün.”

Yeni evlenen birine

Allah mesut etsin, bir yastıkta kocatsın.

Yeni araba alan kimseye

Allah kaza bela vermesin.

Not Alalım

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ünite - 1

Allah İnancı

İmam-Azam Ebu Hanife şöyle der: “Bir kimsenin Allah’ın isimleri dışında başka bir isimle Allah’a dua etmesi doğru değildir. Doğru olup emredilen dua Allah Teala’nın şu ayetiyle sabit olmuştur:

“En güzel isimler Allah’ındır. Allah’a bu isimlerle dua edin. Allah’ın isimlerinde aşırı gidenler işlediklerinin cezasını göreceklerdir.” (A’raf/180)

Ebu Ubeyde, Cafer-i Sadık aleyhi’s-selâm’a: “Benim rızkımlı kulların elinde kılmaması için Allah’a dua edin” dediğinde İmam Cafer şöyle buyurdu Allah-u Teala bunu senin hakkında yapmaz. Çünkü kulların rızıklarını, birbirlerinin eliyle vermektedir. Fakat Allah’a, rızkımlı iyi kullarının elinde kılması için dua et. Çünkü bunun kendisi bir saadettir; dua et ki rızkımlı kötü kulların elinde kılmasın. Çünkü bu şekavet ve bedbahtlıktır.”

Kültürümüze yerleşmiş bazı dualar da şöyle sıralanabilir:

- ✓ Acı yüzü görmesin
- ✓ Ömrün uzun kısmetin gür olsun.
- ✓ Ocağın küllensin, bahçen güllensin.

- ✓ Allah kimseyi aç-açık bırakmasın.
- ✓ Ekenin-doğuranın eksik olmasın.

Ayet

“Rabbimiz! Bizi, inkâr edenler için deneme konusu kılma, bizi bağışla! Ey Rabbimiz! Yegâne galip ve hikmet sahibi, ancak sensin.” (Mümtehine / 5)

“Allah’ım! Bedenime sağlık ver, gözümme sağlık ver, sağlığı benim varisim kıl (son nefesime kadar beni sağlıklı eyle). Halîm ve kerim olan Allah’tan başka ilâh yoktur. Ulu Arş’ın sahibi Allah’ı noksan sıfatlardan tenzih ederim. Her türlü övgü âlemlerin Rabbi Allah’a mahsustur.”

(Tirmizi)

Hadis

Nehcül Belâğâ adlı eserde Hz. Ali’den rivayet olunan bir dua örneği: “Allah’ım! Yolculuğun zorluğundan, dönüşün kederinden ve (döndüğümüzde) ailemizden, mal ve evlatlarımızdan kötü bir şey görmekten sana sığınırım. Allah’ım sensin yolculukta yoldaşımız ve sensin ehlimizi bıraktığımız (emanet) ettiğimiz.”

Not Alalım

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....